

DÖNGÜSEL EKONOMİ FİNANSMANI

5 Temmuz 2024

Tüsiad 360° Yeşil Mutabakat Eğitim Semineri Dizisi

European Bank
for Reconstruction and Development

İçerik

Döngüsel ekonomi yatırımlarını tanımlama

EBRD döngüsel ekonomi yatırımları

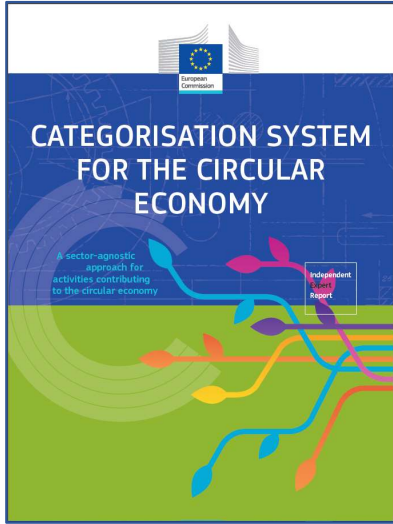
Döngüsel Ekonomi Bölgesel Girişimi Programı

European Bank
for Reconstruction and Development

Döngüsel Ekonomi Yatırımları

Döngüsel Ekonomi için Sınıflandırma Sistemi - DG RTD & CE finance WG (2020)

“Döngüsel bir ekonomiye önemli ölçüde katkıda bulunan farklı faaliyet kategorilerini tanımlayan genel, sektörden bağımsız bir döngüsel ekonomi kategorizasyon sistemi”

- **DE finansmanı için sağlam bir tanım/çerçeve geliştirmeyi amaçlayan EBRD ve EIB liderliğindeki çalışma**
- **EBRD ve EIB, faaliyetlerinde yeni çerçevenin ilk uygulayıcılarıdır**
- **EBRD & EIB, CE finansmanı konusunda düzenli bir iletişim kanalına sahiptir**

DE Kategorizasyon Sistemi

4 DE “Makro”- Kategori

14 alt kategori

1

Döngüsel Tasarım / Üretim Modelleri 5 alt-kategori

(i) tasarım yeniliği, (ii) proses inovasyonu ve yeniden yapılanma ve/veya (iii) malzeme inovasyonu ve ikame yoluyla kaynak verimliliğini (*) arttırmayı amaçlar

Döngüsel (Optimal) Kullanım Modelleri

4 alt-kategori

2

(i) yeniden kullanım, onarım, yenileme veya yeniden üretim stratejilerine dayalı ürün ve varlık yaşam döngüsünün uzatılması ve/veya (ii) ürün ve varlık kullanımını optimize eden paylaşım modelleri yoluyla kaynak verimliliğini arttırmayı amaçlar

Döngüsel Değer Geri Kazanımı Modelleri 4 alt-kategori

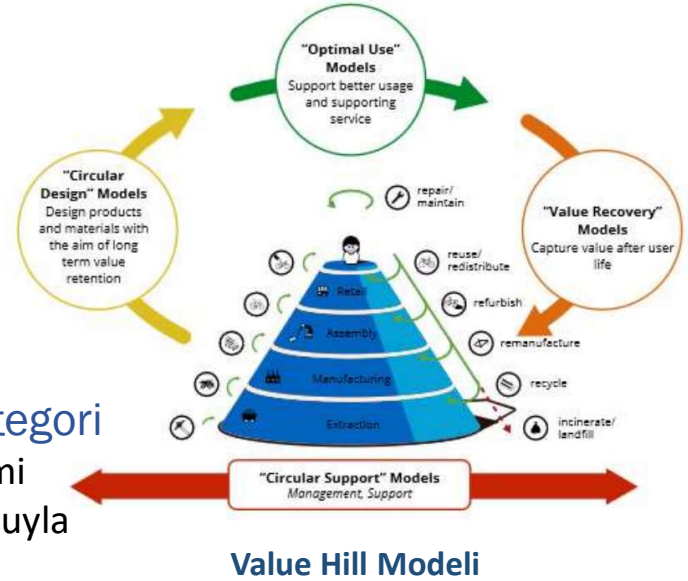
3

yeniden kullanım, geri dönüşüm veya diğer döngüsel ekonomi stratejilerine hazırlık olarak atıkların geri kazanılması (***) yoluyla kaynak verimliliğini arttırmayı amaçlar

4

Döngüsel Destek Modelleri 1 alt-kategori

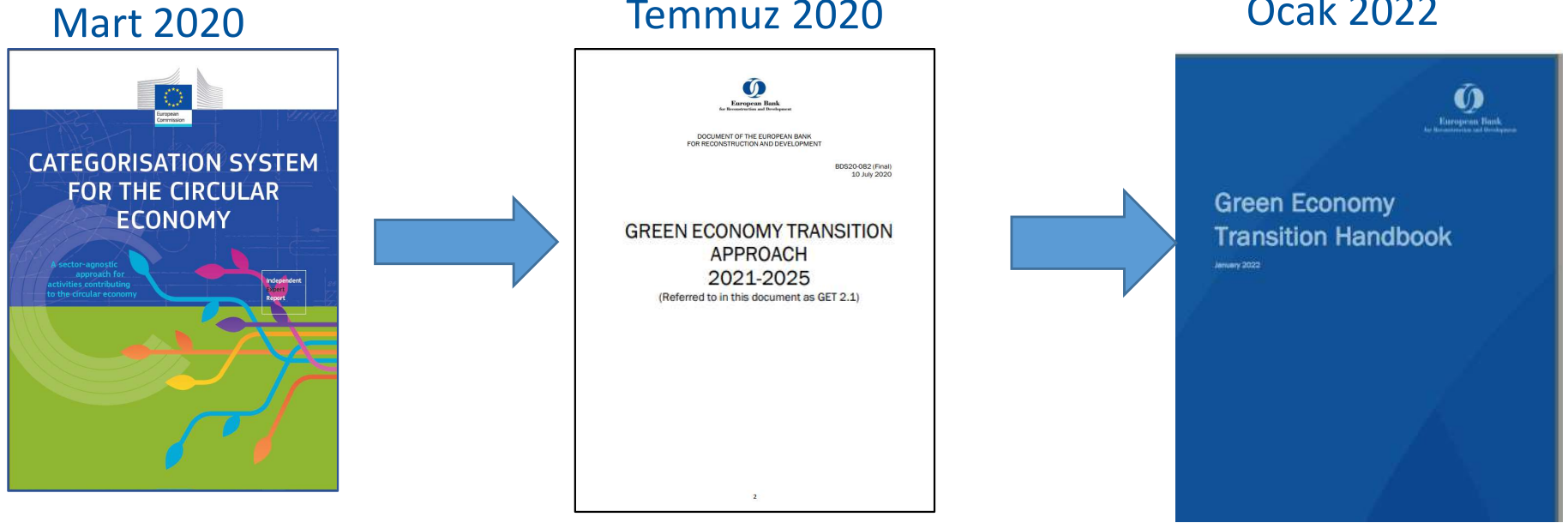
diğer döngüsel faaliyetleri/projeleri etkinleştirmeyi ve böylece dolaylı olarak kaynak verimliliğini arttırmaya katkıda bulunmayı amaçlar

* “Doğrusal” iş modellerinde ve değer zincirlerinde kaynak verimliliği iyileştirmeleri dahil değildir

** Atıklardan enerji ve yakıt üretimi dahil değildir

EBRD Operasyonlarında DE Sınıflandırmasının Kullanımı

- EBRD şu anda küresel olarak en gelişmiş Döngüsel Ekonomi finans tanımını uygulamaktadır!

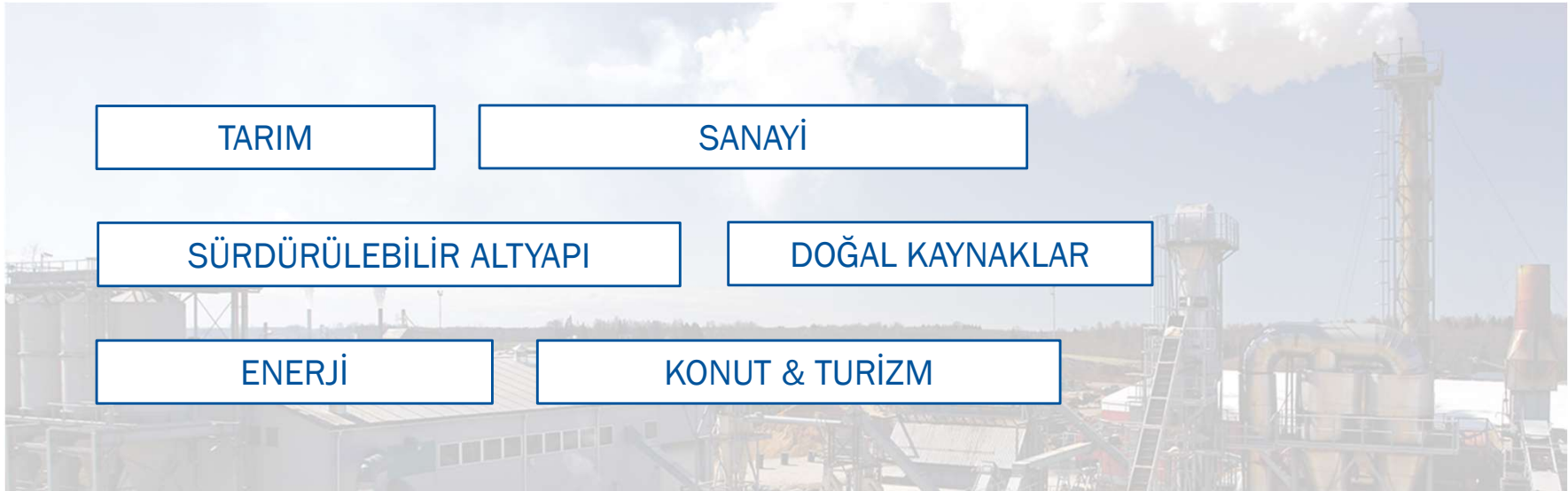
EBRD Döngüsel Ekonomi Portföyü

Günümüze Kadar EBRD DE Direk Finansman Yatırımları

+ 200 Döngüsel Yatırım **+€ 2.04** milyar **2014 - 2023**

CO₂ Azaltımı: 6.6 milyon tCO₂ eq /yıl

Malzeme Azaltımı: 2.2 milyon t/yıl

Yaklaşık yılda 227 milyon €

Günümüze Kadar EBRD DE Endirekt Finansman Yatırımları

+500 Döngüsel Yatırım

+€1.3 milyar

2014-2023

* Sermaye piyasası ürünleri (yeşil bonolar gibi) dahil değildir

CO₂ Azaltımı: 5.2 million tCO₂ eq/yıl

Malzeme Azaltımı: 80,000 t/yıl

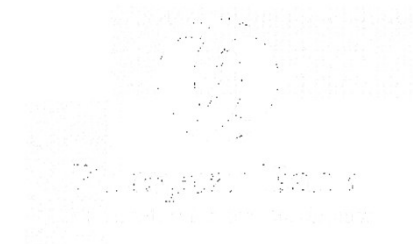
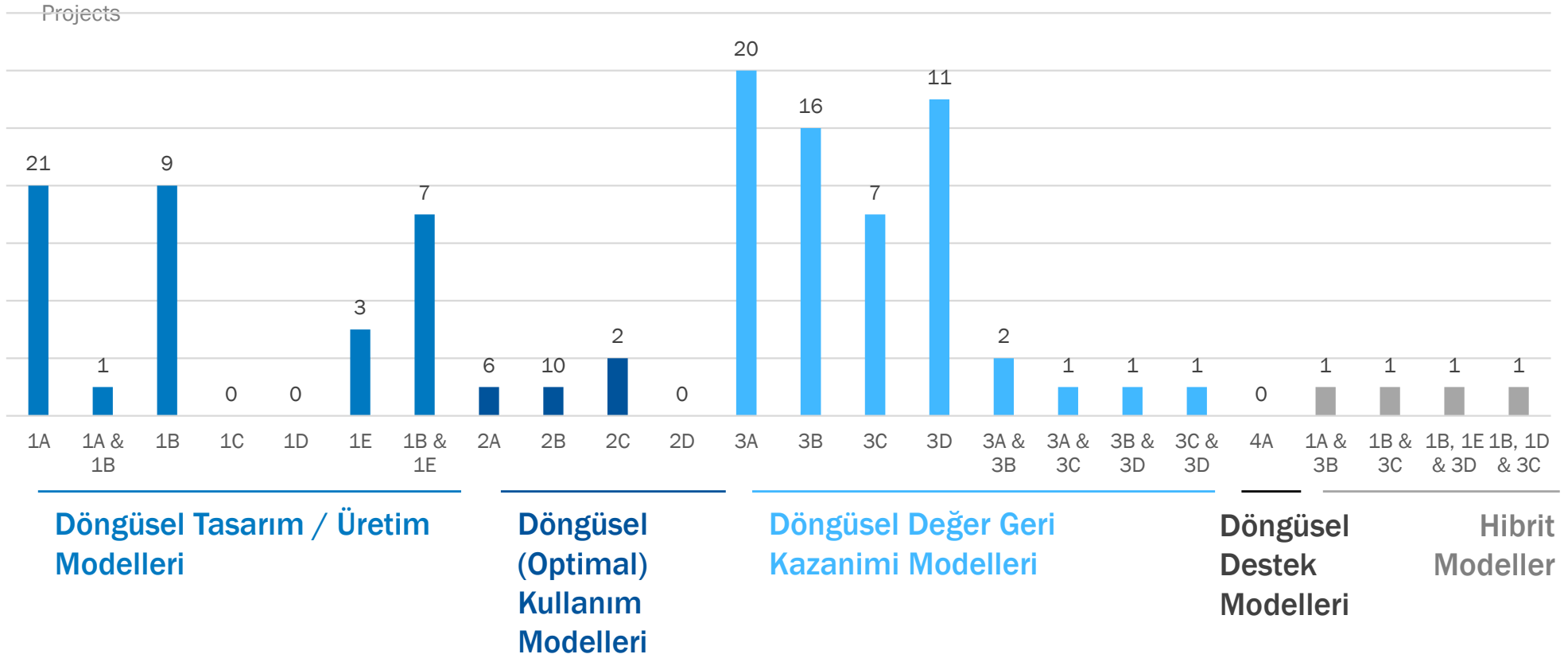
Hurda metal: 4.1 milyon ton

EBRD DE Yatırımları / Strateji Odaklı

DE Projelerinin CE Kategorisine Göre Dağılımı (2014 - 2023)

Çıktılar

- “Döngüsel değer geri kazanımı” proje portföylerinde baskın DE kategorisi olarak öne çıkmaktadır. Döngüsel tasarım/üretim/kullanım kategorilerinde gelecekte büyüme beklenmektedir
- DE finansmanının hacmi giderek artmaktadır, ancak DE geçişini desteklemek için daha fazlasının yapılması gerekmektedir.
- Gelecekteki odak noktası, hem daha fazla %100 DE projesi başlatmak hem de diğer projelerde DE payını tanıtmak / artırmak

Döngüsel Ekonomi Bölgesel Girişimi

European Bank
for Reconstruction and Development

Döngüsel Ekonomi Bölgesel Girişimi

Giriş

PROGRAM HAKKINDA

Batı Balkanlar ve Türkiye'deki özel sektör şirketlerinde döngüsel ekonomi girişimlerini ve döngüsel iş modellerini desteklemeyi amaçlar

DESTEK MEKANIZMASI

- Döngüsel ekonomi teknolojilerini ve süreçlerini ve stratejilerini benimsemek için şirketlere teknik danışmanlık (TC) desteği
- EBRD finansmanı ile bağlantılı imtiyazlı kredi

GEOGRAPHY:

Batı Balkanlar
Türkiye

SEKTÖRLER

- Tüm (FI harici) sektörler uygundur
- Metal, kimyasal, plastik, tekstil ve kağıt gibi kalıcı organik kirleticiler (KOK) yoğun sektörlerin önceliklendirilmesi

GLOBAL ENVIRONMENT FACILITY
INVESTING IN OUR PLANET

Döngüsel Ekonomi Bölgesel Girişimi

Uygunluk

PROGRAM HEDEFLERİ:

- 10-12 döngüsel ekonomi projesi;
- 500,000 ton CO₂eq/yıl azaltımı;
- 10.000 ton kalıcı organik kirletici (KOK) içeren ürünlerin azaltımı (2.000 tonluk tahmini KOK içeriği ile)
- 50,000 ton plastik atığı azaltımı

Hedeflenen Ülkeler

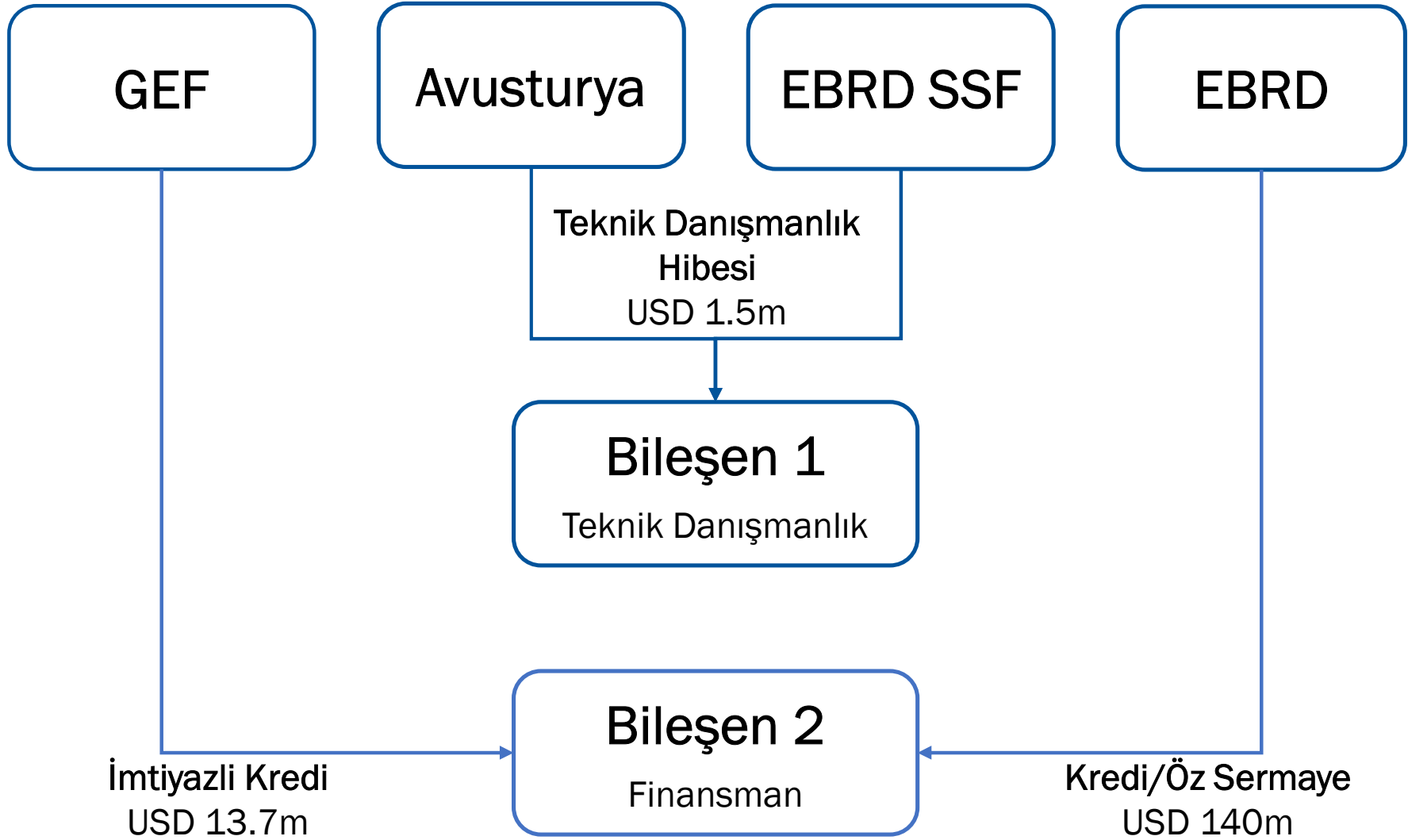
- Sırbistan
- Bosna-Hersek
- Kuzey Makedonya
- Arnavutluk
- Karadağ
- Türkiye

Temel Uygunluk Kriterleri

- Döngüsel ekonomi ilkeleri doğrultusunda yenilikçi teknoloji, ürün veya yaklaşımın benimsenmesi ve bunun sonucunda:
  - ürünlerin tüm yaşam döngüsü boyunca malzemelerin yönetimi;
  - GHG emisyonlarının azaltılması;
  - En az 1.000 ton/yıl malzeme tasarrufu veya depolama alanlarından uzaklaştırılan malzemeler.
- Metal, kimyasal, plastik, tekstil ve kağıt gibi kalıcı organik kirleticiler (KOK) yoğun sektörler öncelik verilmesi.
- Replikasyon potansiyeli
- Döngüsel ekonomiye uygun iş modellerinin benimsenmesi

Döngüsel Ekonomi Bölgesel Girişimi

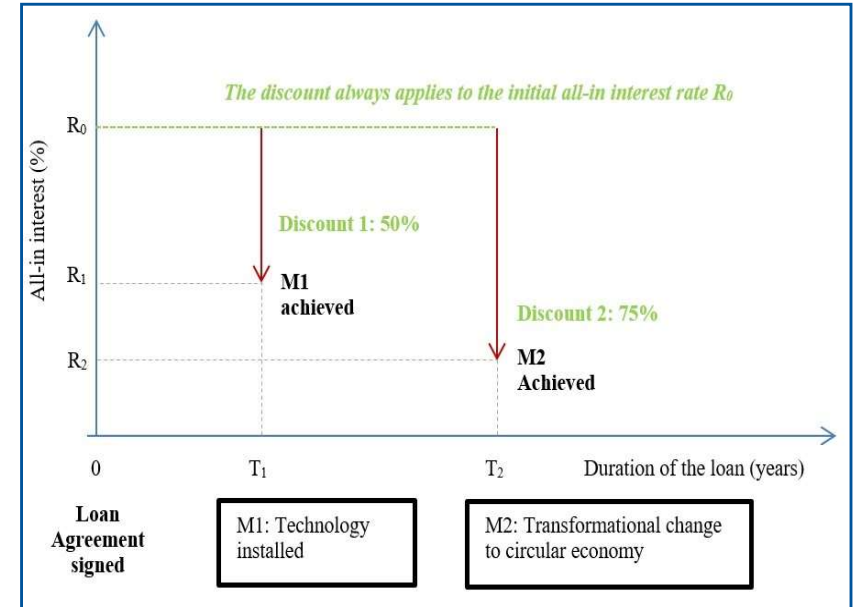
Finansal Yapı

Döngüsel Ekonomi Bölgesel Girişimi

İmtiyazlı Kredi

- GEF kredisinin EBRD finansmanına paralel olarak sağlanması
- Esnek geri ödemeler
- Fiyatlandırma başlangıçta EBRD'nin fiyatlandırmasına eşit olacak; Kilometre taşı başarılarına göre GEF kredisinde indirim uygulanacaktır;
  - 1. Asama / Kilometre Taşı: Teknoloji/CAPEX kurulumu
  - 2. Asama / Kilometre Taşı: Döngüsel ekonomide dönüşümsel değişim

Ela Yilmaz

EBRD

Principal, Climate Strategy and Delivery

yilmazae@ebrd.com

5, Bank Street, Canary Wharf
London, United Kingdom

www.ebrd.com

Find us on social media

European Bank
for Reconstruction and Development